

Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Zbirna građa – pravila opisa,
usporedba s ISAD(G) i ISAR(CPF)

Primjeri

- **1. UVODNE NAPOMENE**
- **2. USPOREDNI PRIKAZ JEDINICA OPISA**
- **3. MOGUĆNOSTI UNAPREĐENJA OPISA
ZBIRNE GRAĐE U KNJIŽNICAMA, ARHIVIMA I
MUZEJIMA**

1.1 Općenito o KAM pravilniku

Utvrdjuje elemente podataka za opis i pristup:

- objektima prirodne baštine,
- objektima kulturne baštine, uključujući različite oblike sadržaja (npr. tekst, slika, glazba itd.) na različitim medijima
- arhivskim fondovima i zbirkama objekata prirodne i kulturne baštine.

1.1 Općenito o KAM pravilniku

- Svrha – standardizacija opisa građe u knjižnicama, arhivima i muzejima radi stvaranja uvjeta za razmjenu, povezivanje, i ..
- Cilj – pronalaženje i objedinjavanje informacija, jednoznačna identifikacija građe, odabir, pristup, istraživanja kod raznih ustanova, stvratelja, imatelj ...

1.1 Općenito o KAM pravilniku

- Elementi podataka utvrđeni Pravilnikom usklađeni su s međunarodnim i nacionalnim normama:
- Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji (ISAAR(CPF))
- Međunarodna norma za opis arhivskoga gradiva (ISAD(G))
- Međunarodna norma za opis ustanova s arhivskim gradivom (ISDIAH)
- Pravilnik o evidencijama u arhivima

1.1 Općenito o KAM pravilniku

- 1. International Committee for Documentation – Conceptual Reference Model (CIDOCCRM)
- 2. International Federation of Library Associations and Institutions – Library Reference Model (IFLA LRM)
- 3. Records in Contexts: A Conceptual Model for Archival Description (RiC)
- 1. *Cataloging Cultural Objects* (CCO)
- 2. *Categories for the Description of Works of Art* (CDWA)
- 3. Guidelines for Authority Records and References (GARR)
- 4. *International Guidelines for Museum Object Information: The CIDOC Information Categories*
- 5. ISBD : međunarodni standardni bibliografski opis. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014.

1.2. Osnove pristupa i opisa zbirne građe prema KAM pravilniku

Jedinica opisa je entitet koji se identificira i opisuje.

Ona može biti:

- **jedinica građe**
- **agent**
- **mjesto**
- **vremenski raspon**

1.2. Osnove pristupa i opisa zbirne građe prema KAM pravilniku

KAM PRAVILNIK

- **Jedinica opisa :**
- 1. Jedinica građe
- 2. Agent
- 3. Mjesto
- 4. Vremenski raspon

ISAD(G) i ISAAR (CPF)

- **širi pojam nego u arhivistici**
- Fond, zbirka, podfond, serija i podserija, dosje, ...
- Stvaratelj
- Mjesto
- Vrijeme

1.2. Osnove pristupa i opisa zbirne građe prema KAM pravilniku

- **Pristupnica (*access point*)** – temelje se na elementima opisa. Vrijednost im je zajamčena normativnom kontrolom. Zbog važnosti pristupnica za pretraživanje razvijen je posebni standard MAV-a to je ISAR(CPF). On daje opća pravila za izradu arhivističkih normiranih zapisa koji opisuju pravne i fizičke osobe te obitelji, koji mogu biti navedeni kao stvaratelji
- **Pristupnica** – ime, pojam, ključna riječ, fraza ili oznaka koja se može koristiti za pretraživanje, identifikaciju i lociranje arhivističkih opisa, uključujući normirane zapise.
- **Normirani zapis** – Normirani oblik imena povezan s ostalim obavijesnim elementima koji identificiraju i opisuju entitet čije je to ime i koji može upućivati na druge normirane zapise.

1.2. Osnove pristupa i opisa zbirne građe prema KAM pravilniku

Jedinica građe obzirom na svoj opseg može biti:

- zbirna jedinica građe
- skupna jedinica građe
- pojedinačna jedinica građe
- sastavnica.

1.2. Osnove pristupa i opisa zbirne građe prema KAM pravilniku

- **Zbirna jedinica građe** - sastoji se od istovrsnih ili različitih zbirnih, skupnih i/ili pojedinačnih jedinica građe koje nisu (arhivistika: mogu, ali i ne moraju biti) izvorno zamišljene i proizvedene kao cjelina, ali su tijekom vremena sabrane u cjelinu na temelju zajedničke provenijencije ili zajedničkih obilježja.

2. USPOREDNI PRIKAZ JEDINICA OPISA

- **2.1. Usporedba prikaza zbirne jedinica građe/
arhivskih opisnih jedinica**
- **2.2. Usporedba prikaza agenta/stvaratelja**
- **2.3. Usporedni prikaz mjesta**
- **2.4. Usporedni prikaz vremena**

2.1. Usporedba prikaza zbirne jedinica građe/ arhivskih opisnih jedinica

- 2.1.1. Usporedni prikaz pojmova
- 2.1.2 Usporedba elemenata „stvarnog prikaza jedinice građe“ i elemenata opisa arhivske jedinice prema ISAD(G) normi

2.1.1. Usporedni prikaz pojmova

KAM Pravilnik

Zbirna građa/zbirne jedinice
građe:

- **upravni fondovi,**
- **osobni i obiteljski fondovi,**
- **zbirke**
- **serije**
- **predmetne cjeline (dosjei i predmetni spisi združeni na temelju istog ili sličnog sadržaja)**
- **digitalni repozitoriji**

U arhivistici

- **fondovi**
  - djelovanjem pravnih osoba: upravni, pravosudni, vojni, privredni i drugi ...
  - djelovanjem fizičkih osoba: osobni fondovi
  - djelovanjem obitelji: obiteljski fondovi
- **zbirke** se prvenstveno oblikuju prema vrsti arhivskoga gradiva, temi na koju se odnose, ...
- **digitalno gradivo** - fondovi i zbirke mogu sadržavati i digitalno gradivo, odnosno može ih u cijelosti činiti digitalno gradivo
- **serije** - u smislu sadržajnih, strukturnih i funkcionalnih cjelina arhivskog gradiva
- **dosjei i predmetni spisi**

2.1.2 Usporedba „stvarnog prikaza jedinice građe“ prema KAM pravilniku i opisa arhivske jedinice prema ISAD(G) normi

2.1.2 Usporedba .....

ELEMENTI PRIKAZ JEDINICE GRAĐE PREMA KAM PRAVILNIKU

- 1. STVARNI PRIKAZ JEDINICE GRAĐE**
  - 2. IDENTIFIKACIJA JEDINICE GRAĐE**
  - 3. SADRŽAJ JEDINICE GRAĐE**
  - 4. TEMATIKA JEDINICE GRAĐE**
  - 5. MATERIJALNI OPIS JEDINICE GRAĐE**
  - 6. DOSTUPNOST I UPORABA JEDINICE
GRAĐE**
  - 7. VREMENSKI CIKLUS JEDINICE
GRAĐE**
- 12 ODNOSI IZMEĐU JEDINICE GRAĐE I
AGENTA**

ELEMENTI OPISA ARHIVSKE JEDINICE PREMA ISAD(G) NORMI

- 1. PODRUČJE IDENTIFIKACIJE**
- 2. PODRUČJE KONTEKSTA**
- 3. PODRUČJE SADRŽAJA I USTROJA**
- 4. PODRUČJE UVJETA DOSTUPNOSTI I
KORIŠTENJA**
- 5. PODRUČJE DOPUNSKIH IZVORA**
- 6. PODRUČJE NAPOMENA**
- 7. PODRUČJE KONTROLE OPISA**

2.1.2 Usporedba ...

1. STVARNI PRIKAZ JEDINICE GRAĐE

- skup znakova koji se javljaju na jedinici građe i služe njezinoj identifikaciji i/ili opisu.

odnosi se na: natpise, oznake i druge podatke koji identificiraju i/ili opisuju jedinicu građe, a javljaju se na samoj jedinici; služi kao izvor i/ili jamstvo drugih podataka u opisu jedinice građe i omogućuje identifikaciju određene verzije, proizvodne serije, izdanja itd.

1 PODRUČJE IDENTIFIKACIJE 1.2. Naslov arhivske jedinice

- riječ, izričaj, znak ili skup znakova koji određuje jedinicu opisa na svim razinama: fonda, zbirke, serije, dosjea, predmeta

Navesti izvorni naslov ili sažeti nadomjesni naslov sukladno pravilima višerazinskog opisa i nacionalnim propisima.

Ako je potrebno, skratiti predugi izvorni naslov, ali samo ukoliko je to moguće učiniti bez gubitka bitnih obavijesti.

Razlikovati formalne/izvorne i nadomjesne naslove sukladno nacionalnim ili jezičnim propisima.

2.1.2 Usporedba ...

1. STVARNI PRIKAZ JEDINICE GRAĐE

- **1.5 Glavni stvarni naslov**
- **1.6 Usporedni stvarni naslov**
- **1.7 Dodatak glavnom stvarnom naslovu**
- **1.8 Usporedni dodatak glavnom stvarnom naslovu**
- **1.9 Varijantni naslov**

U podpoglavlju 2 IDENTIFIKACIJA:

- **2.23. Usvojeni naslov pojavnog oblika (glavni ili nadomjesni)**
- **2.23.4.1 Nadomjesni naslov arhivskog fonda**

1 PODRUČJE IDENTIFIKACIJE 1.2. Naslov arhivske jedinice

- **Formalni naslov** - naslov koji je vidljivo istaknut u ili na arhivskome gradivu koje se opisuje.
- **Skraćeni formalni naslov**
- **Nadomjesni naslov** aslov što ga arhivist daje nekoj jedinici opisa koja nema formalnoga naslova.

2.1.2. Usporedba .....

2. IDENTIFIKACIJA JEDINICE GRAĐE

- 2.1. Razina opisa
- 2.3. Vrsta medija
- 2.5. Oblik sadržaja – oblik u kojem se iskazuje intelektualni ili umjetnički sadržaj jedinice građe: tekst, slika, zvuk
- 2.23. Usvojeni naslov pojavnog oblika
- 2.23.4.1 Nadomjesni naslov arhivskog fonda

1 PODRUČJE IDENTIFIKACIJE

- 1.1 Identifikacijska oznaka(e)/Signatura(e)
- 1.2 Naslov
- 1.3 Vrijeme nastanka gradiva
- 1.4 Razina opisa
- 1.5 Količina i nosač jedinice opisa (količina, opseg, veličina)

2.1.2. Usporedba .....

2.26. Identifikator primjerka

- brojčana ili slovčano brojčana oznaka koja unutar sustava jednoznačno identificira primjerak građe
  - odraz pojedinačnog pristupa u knjižnicama i muzejima
  - ne smatraju se identifikatori zapisa o primjerku izrađeni knjižnicama, arhivima, muzejima
- Način navođenja:

- HR-DABJ-806-1-6

3.1.1 Identifikacijska oznaka

- Identificira jedinicu opisa i omogućuje vezu s opisom koji je prikazuje.
- sastoji se od:
- oznaka za državu Hrvatsku je HR
- oznake za arhive su:
  - HDA (Hrvatski državni arhiv)
  - DABJ (Državni arhiv u Bjelovaru)
- matičnog broja fonda ili zbirke
- na nižim razinama opisa: decimalni sustav (interpunkcija)

2.1.2. Usporedba .....

3. SADRŽAJ JEDINICE GRAĐE

- 3.1 Organizacija i raspored zbirne jedinice građe

- 3.5 Jezik, 3.7 Pismo

4. TEMATIKA JEDINICE GRAĐE

- 4.4. Klasifikacijska oznaka

3 PODRUČJE SADRŽAJA I USTROJA

- 3.4. Plan sređivanja

4 PODRUČJE UVJETA DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

- 4.3 Jezik / pismo u gradivu

3 PODRUČJE SADRŽAJA I USTROJA

3.1 Sadržaj

- Nije predviđen ISAD(G) normom – iskazuje se sporadično

2.1.2. Usporedba .....

5. MATERIJALNI OPIS JEDINICE GRAĐE

donosi podatke o fizičkim svojstvima jedinice građe poput dimenzija, materijala, tehnike izrade itd.

.....

5.1 Opseg -označava broj i vrstu samostalnih i/ili nesamostalnih fizičkih dijelova koji čine jedinicu građe.

5.1.3.1 Način navođenja opsega zbirnih jedinica građe

5.2.2 Način navođenja napomene o opsegu: tekst koji označava pojedinosti o opsegu i paginaciji jedinice građe.

- Primjeri:

Plakat tiskan u 6 dijelova koji se spajaju u cjelinu.

listovi tiskani s obje strane - Objašnjenje: Samo jedna strana lista je numerirana, tako da numeracija navedena na jedinici građe ne odgovara stvarnom opsegu.

1 PODRUČJE IDENTIFIKACIJE

1.5 Količina i nosač jedinice opisa (količina, opseg, veličina)

- Utvrditi i opisati:
  - a) fizički ili logički opseg
  - b) nosač jedinice opisa
- Podaci o količini označavaju se tehničkim jedinicama (knj. – knjiga, kut. – kutija, kom. – komad, svež. – svežanj, mapa, svitak, kaset, omot, registrator) i dužnim metrima (npr. kut. 25; 2,5).
- U slučaju kada jedinica opisa pripada pismohrani (ili je njezin dio), prikazati poznatu količinu do određenog nadnevka i/ili količinu koja je predana na čuvanje. Primjer: 128 photographs (at 6 Feb. 1990). U arhivu: 58 photographs.

.....

2.1.2. Usporedba .....

6. DOSTUPNOST I UPORABA JEDINICE GRAĐE

- **6.4 Tehnički uvjeti pristupa**
- **6.7 Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja**
- **6.8 Podatak o reprodukciji**
- **6.9 Podatak o izvorniku**

4 PODRUČJE UVJETA DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

4 PODRUČJE UVJETA DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

- 4.1 Uvjeti dostupnosti
- 4.2 Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja
- 3.4.5 Obavijesna pomagala

5 PODRUČJE DOPUNSKIH IZVORA

- 5.1 Postojanje i mjesto čuvanja izvornika
- 5.2 Postojanje i mjesto čuvanja preslika

2.1.2. Usporedba .....

7. VREMENSKI CIKLUS JEDINICE GRAĐE

- **7.2 Način nabave, preuzimanja ili predaje**
- **7.4 Odabir, izlučivanje i rokovi čuvanja**
- **7.5 Dopune**
-
- **7.6 Promjene vlasništva**
- **7.8 Konzervacija i restauracija**
- **7.11 Napomena o povijesti jedinice građe**
-

3.2 PODRUČJE KONTEKSTA

3.5 PODRUČJE DOPUNSKIH IZVORA

- **2 *PODRUČJE KONTEKSTA***
- 2.5 Način preuzimanja ili predaje
- **2 *PODRUČJE KONTEKSTA***
- 2.4 Povijest arhivskog fonda
- **5 *PODRUČJE DOPUNSKIH IZVORA***
- 5.3 Dopunski izvori
- **2 *PODRUČJE KONTEKSTA***
- 3.2.4 Povijest arhivskog fonda
- **3.2 *PODRUČJE KONTEKSTA***
- 3.2.4 Povijest arhivskog fonda
-

2.1.2. Usporedba .....

- KAM Pravilnik:
- 12 ODNOSI IZMEĐU JEDINICE GRAĐE I AGENTA
- ISAD (G) norma:
  1. PODRUČJE IDENTIFIKACIJE
  2. PODRUČJE KOTEKSTA
- ISADAR(CPF) norma:
  6. POVEZIVANJE PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA I OBITELJI S ARHIVSKIM GRADIVOM I DRUGIM IZVORIMA

2.1.2.1 Glavni stvarni / formalni naslov pravila

• 1.5 Glavni stvarni naslov

- izraz ili skup znakova na jedinici građe koji primarno imenuje jedinicu građe.

• Odabire se prema:

- podacima koji su najpotpuniji, najtočniji, najmjerodavniji

- redosljedu stvarnih naslova u izvoru podataka

- za zbirnu građu kad je na više jezika: onaj koji najtočnije i najjasnije iskazuje narav i sadržaj jedinice građe

- ako ima više oblika stvarnog naslova koji se javljaju kroz vrijeme uslijed spajanja, razdvajanja, ili postoji **naslov pošiljatelja i primatelja**, glavnim stvarnim naslovom se smatra onaj koji najviše odgovara njezinom trenutnom sadržaju i obliku

• Formalni naslov

- naslov koji je vidljivo istaknut u ili na arhivskome gradivu koje se opisuje.

– prenijeti ga točno iz jedinice opisa, kad postoji, od riječi do riječi poštujući pravopis, ali ne nužno i pravopisne znakove, te velika i mala slova

Formalni naslov arhivskoga fonda je posljednji naziv stvaratelja fonda. Ukoliko je arhivski fond poznatiji pod nekim ranijim naslovom, navodi se taj naslov. Naslov se donosi na hrvatskom jeziku, a ako je izvorni naslov bio na nekom drugom jeziku, on se navodi u zagradama. Uz naslov arhivskog fonda obvezno se navodi i sjedište (mjesto) stvaratelja.

2.1.2.1 Glavni stvarni / formalni naslov-pravila

- **1.5 Glavni stvarni naslov**

alternativni stvarni naslov (slučaj kad glavni stvarni naslov sadržava i alternativni naslov, on se navodi početnim velikim slovom prema obliku u izvorniku

skraćeni stvarni glavni naslov – glavni stvarni naslov može se skratiti u sredini ili na kraju, ako se time ne mijenja značenje naslov, ne gube važni podaci i ne narušava gramatička ispravnost

- **Formalni naslov**

skraćeni formalni naslov na:

- razini fonda donijeti ime stvaratelja

- nižim razinama: skratiti naslov, a da se ne izgubi bitna obavijest

2.1.2.1 : Glavni stvarni / formalni naslov - pravila

2.23. Usvojeni naslov pojavnog oblika (glavni ili nadomjesni)

- riječ, izraz ili skup znakova koji unutar određenog sustava jednoznačno i dosljedno identificira pojavni oblik
- Iz jedinice građe, službene dokumentacije o građi, ...

2.23.4.1 Nadomjesni naslov arhivskog fonda

- nastaje kada se naslov jedinice građe mora oblikovati iz raznih razloga, preširok ili nejasan izvorni naslov itd.
- mora sadržavati podatke značajne za identifikaciju,
- ime stvaratelja i oznaka vremenskog razdoblja nastanka gradiva fonda,

• 3. Nadomjesni naslov

- na višoj razini uključiti naziv stvaratelja gradiva,
  - za niže arhivske jedinice naslov se može sastaviti iz imena stvaratelja, te može uključivati, npr. ime autora dokumenta i pojam koji označava vrstu gradiva: zapisnici, rješenja, ..., i sl.
- u posebnim slučajevima koristiti i nazive kojima se određuje djelatnost, predmet i mjesto odnosno tema,

2.1.2.1 Glavni stvarni / formalni naslov -primjeri

2.23. Usvojeni naslov pojavnog oblika

- Zaključci Sabora Kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije
- Korespondencija Iva Vojnovića

Formalni i nadomjesni naslov

- formalni naslov fonda
Sabor Kraljevine Hrvatske
Dalmacije i Slavonije
- nadomjesni naslov serije
Zapisnici Hrvatskog sabora
(Protocolla)

2.1.2.1 Glavni stvarni / formalni naslov –primjeri iz arhivske prakse

Formalni naslovi fondova:

- Ministarstvo za agrarnu reformu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Agrarna direkcija u Zagrebu
- Javno tužilaštvo SRH
- Banski stol

2.1.2.1 Glavni stvarni naslov/ formalni naslov – primjeri iz arhivske prakse

Formalni naslovi fonda, serije i podserije:

- HR-HDA-396. Banski stol
- HR-HDA-396.1. Predsjedništvo
- HR-HDA-396.1.3.5. Gruntovni predmeti (V)

2.1.2.2 Formalni i nadomjesni naslovi serija i komada iz arhivske prakse

HR-HDA-82. Zemaljska vlada. Odjel za narodno
gospodarstvo

HR-HDA-82.8. Urbarski i regalni poslovi (nadmjesni)

HR-HDA-82.8.1. Uruđbeni zapisnik za IX. odsjek, 1918.
(formalni)

HR-HDA-82.8.1. Uruđbeni zapisnik s kazalom za IX.
odsjek, 1918. (nadmjesni, jer je uključio i kazalo)

2.1.2.2 Formalni i nadomjesni naslovi serija i komada iz arhivske prakse

HR-HDA-2039. Urbanistički institut Hrvatske
(formalni naslov fonda u sređivanju)

- Generalni urbanistički plan Kardeljeva
(formalni)

- Provedbeni urbanistički plan i idejno
arhitektonsko rješenje hotelsko-apartmanskog
naselja (op. Tučepi) (formalni)

2.1.2.2 Formalni i nadomjesni naslovi fonda, serija i podserija iz arhivske prakse

FOND: HR-HDA-130. Ministarstvo građevina Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Građevinska direkcija u Zagrebu (formalni)

SERIJA: HR-HDA-130.9. Uskotračne željeznice (nadmjesni)

PODSERIJA: HR-HDA-130.9.2. Izdavanje uporabnih dozvola državnim i privatnim željeznicama (nadmjesni)

Predmeti (pod-predmeti):

2.1.2 Formalni i nadomjesni naslovi fonda, serija podserija i predmeta iz arhivske prakse

PREDMETI (POD-PREDMETI):

- HR-HDA-130.9.2.52. Izdavanje uporabne dozvole za željezničku prugu Zaprešić-Čakovec kod Konjščine (nadomjesni)
- HR-HDA-130.9.2.52.1. Tehničko-policijski uviđaj industrijsko normalno tračnog kolosjeka i priključka uskotračne željeznice kod km 49/50 željezničke pruge Zaprešić-Čakovec kod Konjščine (formalni)
- HR-HDA-130.9.2.52.2. Uporabna dozvola za normalni tovarni kolosijek i priključak industrijske uskotračne željeznice „Ugljenika Peščevo“ kod km 49/50 pruge Zaprešić-Čakovec kod Konjščine (formalni)

2.1.2.3 Usporedni naslov/naslov fonda na stranom jeziku

- HR-HDA-71. Carsko kraljevsko ministarstvo bogoštovlja i nastave
- *K. k. Ministerium des Kulturs und Unterrichts*

2.2. Usporedba prikaza agenta/stvaratelja

- 2.2.1. Usporedni prikaz pojmova, pravila opisa
- 2.2.3 Primjeri opisa stvaratelja prema ISAAR(CPF) normi
- 2.2.3. Različiti elementi opisa
- 2.2.4. Usporedba oblikovanja imena agenata/stvaratelja prema KAM pravilniku i u arhivskoj praksi

2.2.1. Usporedni prikaz pojmova, i pravila opisa

OPI SA AGENTA/STVARATELJA U KAM PRAVILNIKI U

- **8.1 Vrsta agenta ili 8.18 kolektivnog agenta**
- **8.2 Identifikator osobe ili 8.19 kolektivnog agenta**
- **8.3 – 8.12 Ime osobe ili**
- **8.20 – 8.28 kolektivnog agenta**

OPI SA STVARATELJA PREMA ISAAR(CPF) NORMI

- **5.1. Područje identifikacije**
- 5.1.1 Vrsta entiteta
- **5.1. Područje identifikacije**
- 5.1.6 Oznake za pravne osobe
- **5.1. Područje identifikacije**
- Razni oblici naziva

2.2.1. Usporedni prikaz pojmova, i pravila opisa

OPISA AGENTA/STVARATELJA U KAM PRAVILNIKIU

- 8.15 Jezik osobe ili
- 8.31 kolektivnog agenta

- 8.1.6 Biografija osobe ili
- 8.3.2 povijest kolektivnog agenta

- 8.17 Napomena o osobi
- 8.33 ili o kolektivnom agentu

OPISA STVARATELJA PREMA ISAAR(CPF) NORMI

- *ISAD(G)*: 4 Područje uvjeta dostupnosti i korištenja
- 4.3 Jezik/pismo u gradivu
-
- 5.2. Područje opisa

- Ne postoje kao samostalne cjeline

2.2.1. Usporedni prikaz pojmova, i pravila opisa

OPISA AGENTA/STVARATELJA U KAM PRAVILNIKIU

- **12 Odnosi između jedinice građe i agenta?**

OPISA STVARATELJA PREMA ISAAR(CPF) NORMI

- **5.3. Područje veza**
- **5.4. Područje kontrole**
- **6. Povezivanje pravnih osoba, fizičkih osoba i obitelji s arhivskim gradivom i drugim izvorima**
-

2.2.2 Različiti elementi opisa

8.3 – 8.12 Ime osobe ili 8.20 – 8.28 kolektivnog agenta

- 8.3 Usvojeno ime
- 8.4 Vrsta usvojenog imena
- 8.5 Usvojeni oblik imena
- 8.6 Titula osobe
- 8.7 Razlikovno obilježje
- 8.8 Napomena o usvojenom imenu
- 8.9 Varijantno ime
- 8.10 Vrsta varijantnog imena
- 8.11 Varijantni oblik imena
- 8.12 Napomena o varijantnom imenu

5.1. Područje identifikacije

- 5.1.2 Normirani oblik (ci) naziva
- 5.1.3 Usporedni oblici naziva
- 5.1.4 Normirani oblici naziva prema drugim pravilima
- 5.1.5 Drugi oblici naziva

2.2.2 Različiti elementi opisa

- **8.1.6 Biografija osobe ili
8.3.2 povijest kolektivnog
agenta**
- **8.17 Napomena o osobi**
- **8.33 Napomena o
kolektivnom agentu**
- **5.2. Područje opisa**
  - 5.2.2 Povijest
  - 5.2.3 Mjesta
  - 5.2.4 Pravni položaj
  - 5.2.7 Unutarnji
ustroj/Genealogija
  - 5.2.8 Opći kontekst

2.2.2 Različiti elementi opisa

- **12 Odnosi između jedinice građe i agenta?**
- **5.3. Područje veza**
- **5.4. Područje kontrole**
- **6. Povezivanje pravnih osoba, fizičkih osoba i obitelji s arhivskim gradivom i drugim izvorima**
-

2.2.2 Različiti elementi opisa

**8.3 – 8.12 Ime osobe ili
8.20 – 8.28 kolektivnog agenta**

8.3 Usvojeno ime

8.4 Vrsta usvojenog imena

8.5 Usvojeni oblik imena

8.6 Titula osobe

8.7 Razlikovno obilježje

8.8 Napomena o usvojenom imenu

8.9 Varijantno ime

8.10 Vrsta varijantnog imena

8.11 Varijantni oblik imena

8.12 Napomena o varijantnom imenu

5.1. Područje identifikacije

5.1.2 Normirani oblik (ci)
naziva

5.1.3 Usporedni oblici naziva

5.1.4 Normirani oblici naziva
prema drugim pravilima

5.1.5 Drugi oblici naziva

2.2.2.1 Imena osoba - primjeri

8.3 Usvojeno ime

- Deželić, Đuro
- Gjalski, Ksaver Šandor
- Čajkovski, Petar Iljič

- Vincent iz Kastva
- D'Annunzio, Gabriele

5.1.2 Normirani oblik (ci) naziva

- Spinčić, Vjekoslav
- Stulli, Bernard
- Deželić, Đuro
- Gjalski, Ksaver Šandor

Napomena: Pravim imenom

Ljubomir Tito Josip Franjo Babić.

- Lacković Croata, Ivan
- Jurić Zagorka, Marija

2.2.2.1 Imena osoba - primjeri

8.3 Usvojeno ime

- Jelačić Bužimski, Dubravko
- Car Emin, Viktor

5.1.2 Normirani oblik (ci) naziva

- Jelačić Bužimski, Franjo
- Benko Grado, Artur
- Nugent-Westmeath, Laval
- Šafranek-Kavić, Lujo
- Car Emin, Viktor
- Kršnjavi, Izidor (Iso)

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

5.1.2 Normirani oblik (ci) naziva

8.3 Usvojeno ime

- **Napomena o načinu navođenja**
- Društvo knjižničara Slavonije i Baranje
- Pliva
- Zavod za javno zdravstvo grada Zagreba
- Biskupski ordinarijat
- Hrvatska. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
- **Dijakritički i interpunkcijski znakovi kao u izvorniku, Iznimka:**
- Hrvatski nogometni klub "Šibenik"
- Plivački klub Šibenik
- Nogometni klub "Hajduk"
- Nogometni klub "Slavija" Pleternica
- Bolnica za tuberkulozu pluća i plućne bolesti Novi Marof

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

Usvojeno ime s jednim ili više

- Osnovna škola Dr. Andrije Mohorovičića (Matulji)
- Samostan sv. Klare (Split)

razlikovnih obilježja:

- Samostan Sv. Mihovila (Susak)
- Biskupski ordinarijat Mostar
- Hrvatska biskupska konferencija
- Konzulat Nezavisne Države Hrvatske u Rijeci
- Državna dvorazredna trgovačka škola (Zagreb)
- Pučka škola. Državna djevojačka pučka škola u Harambašićevoj ulici

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

**Usvojeno ime korporativnog
tijela u**

- Srce (Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu)
- Zagrebačke ceste (Zagrebački holding - Podružnica Zagrebačke ceste)
- Muzej Mimara (Javna ustanova Zbirka umjetnina Ante i Wiltrude Topić Mimara - Muzej Mimara)

potpunom i skraćenom obliku.

- Kotarski komitet KPH/SKH Mjesto
- Kotarski komitet Narodne omladine Hrvatske u Mjestu

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

Riječi i izrazi koji označavaju
pravni status tijela, vrstu

- Croatia osiguranje (Croatia osiguranje d. d.)
- Nadbiskupska klasična gimnazija (Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti.)

gospodarskog subjekta i sl. (npr. d.o.o., javna ustanova i sl.)

- Croatia osiguranje d.d.
- Croatia osiguranje d.d., Filijala Kutina
- "Div" d.d. Kranjske tvornice željezne i bravarske robe i ljevaonica

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

Ime jedinice državne

- smatra se geografsko ime njezinog upravno-teritorijalnog područja.
- Hrvatska (?!)
- Banska Hrvatska
- Nezavisna Država Hrvatska
- Republika Hrvatska

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

Ime jedinice državne, regionalne ili

- Dravska banovina
- Istarska županija
- Općina Medulin
- Grad Zagreb
- Kotarska oblast Zagreb
- Zagrebačka oblast

lokalne uprave i samouprave

- Dravska banovina
- Istarska županija
- Općina Medulin
- Grad Zagreb
- Kotarska oblast Zagreb
- Zagrebačka oblast

2.2.2.2 Imena kolektivnih agenata/pravnih osoba - primjeri

**Ime jedinice državne, regionalne
ili**

- Upravno-teritorijalne jedinice koje su se izmjenjivale na području regije razlikuju se dodavanjem oznake razdoblja kao razlikovnog obilježja.

lokalne uprave i samouprave

- Zagrebačka županija (13.st.-1850)
- Zagrebačka županija (1850-1924)

2.2.3 ISAAR(CPF): PRIMJER ZA OPIS AGENTA ILI STVARATELJA

5.1. PODRUČJE IDENTIFIKACIJE		
5.1.1. Vrsta entiteta		Pravna osoba
5.1.2. Normirani oblik naziva	AACR2	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Zagreb)
5.1.4. Normirani oblici naziva prema drugim pravilima		Hrvatska. Akademija znanosti i umjetnosti
5.1.5. Drugi oblici naziva		Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU) Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (Zagreb) HAZU (Zagreb) JAZU (Zagreb)
5.1.6. Oznake za pravne osobe	Matični broj	3205207
5.2. PODRUČJE OPISA		
5.2.1. Vrijeme djelovanja		1866-
5.2.2. Povijest		Na poticaj biskupa J.J. Strossmayera Hrvatski sabor je na sjednici 29. travnja 1861. donio zaključak o izradi statuta Akademije. ....

5.2.3. Mjesta	Sjedišta	Zagreb
5.2.4. Pravni položaj		Javna ustanova
5.2.5. Funkcije, zanimanja, djelatnost		HAZU potiče i organizira znanstveni rad, razvija umjetničku i kulturnu djelatnost i brine se o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj pr .....
5.2.6. Nadležnosti, izvori ovlasti		Djelatnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti uređena je Zakonom o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (Narodne novine br. 34/1991, 43/1996, 150/2002).
5.2.7. Unutarnji ustroj		Znanstveni i umjetnički rad Akademije organizira se u njezinim razredima, te znanstvenim i umjetničkim jedinicama. HAZU je prvotno imala 3 razreda: povijesni i jezikoslovni (historičofilologičk.....

5.3 PODRUČJE VEZA		
<i>Peta veza</i>		
5.3.1 Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Zavod za znanstveni i umjetnički rad (Osijek)
	<i>Ostali oblici naziva</i>	Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku
5.3.2 Vrsta veze		Hijerarhijska
5.3.3 Opis veze	<i>Naziv</i>	Jedinica u sastavu
	<i>Opis</i>	
5.3.4 Nadnevc		1974-
<i>Dvadeset osma veza</i>		
5.3.1 Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Strossmayer, Josip Juraj, 1815-1905.
5.3.2 Vrsta veze		Asocijativna
5.3.3 Opis veze		Đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer dao je poticaj i početna sredstva za osnivanje Akademije.
5.3.4 Nadnevc		

5.4 PODRUČJE KONTROLE		
5.4.1 Oznaka normiranog zapisa		HR-HDA-25131
5.4.2 Oznaka ustanove	<i>Oznaka</i>	HDA
	<i>Naziv</i>	Hrvatski državni arhiv (Zagreb)
5.4.3 Pravila i/ili konvencije		Međunarodno arhivsko vijeće. ISAAR(CPF) Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, 2. izd. (hrv. prijevod), Zagreb 2006.
5.4.4 Status		Važeći
5.4.5 Razina podrobnosti		Puni zapis
5.4.6 Nadnevcii nastanka, izmjena i brisanja	<i>Nastanak</i>	2005-11-23
	<i>Izmjena</i>	2006-01-17
5.4.7 Jezici i pisma		Hrvatski
5.4.8 Izvori		Hrvatski državni arhiv. Evidencija stvaratelja i imatelja arhivskog gradiva; Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Statut

6. POVEZIVANJE PRAVNIH OSOBA, FIZIČKIH OSOBA I OBITELJI S ARHIVSKIM GRADIVOM I DRUGIM IZVORIMA

Prvi povezani izvor

6.1 Oznaka i naslov povezanog izvora	<i>Naslov</i>	Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti
	<i>Oznaka</i>	UR-HAZU-2
6.2 Vrsta povezanog izvora		Arhivski fond
6.3 Priroda veze		Stvaratelj; Imatelj
6.4 Nadnevc i povezanog izvora i/ili veze		1867-1945.

Drugi povezani izvor

6.1 Oznaka i naslov povezanog izvora	<i>Naslov</i>	Jugoslavenski odbor
	<i>Oznaka</i>	UR-HAZU-4
6.2 Vrsta povezanog izvora		Arhivski fond
6.3 Priroda veze		Imatelj
6.4 Nadnevc i povezanog izvora i/ili veze		1914-1918.

3. MOGUĆNOSTI UNAPREĐENJA OPISA ZBIRNE GRAĐE U KNJIŽNICAMA, ARHIVIMA I MUZEJIMA

- 3.1. Razlike u opisu zbirne građe prema KAM pravilniku u odnosu na arhivistički prikazu zbirne građe ili arhivskog gradiva fondova i zbirki
- 3. 2.Mogućnosti unapređenja opisa zbirne građe/ arhivskog gradiva u arhivskoj struci primjenom odredbi KAM pravilnika
- 3.3. Mogućnosti unapređenja opisa zbirne građe/ arhivskog gradiva u knjižnicama i muzejima primjenom ISAD(G) I ISAAR(CPF) normi u okviru odredbi KAM pravilnika
- Višerazinski opis - izgrađenija pravila izrade naslova za arhivsko gradivo, stvaratelje, mjesto